

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős

Kutasi Imre

kiadó s laptulajdonos

Szerkesztősej Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)

Kiadóhivatal Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Hétköznapok.

Debreczen, október 12.

A lefolyt ünnepnapok áhitatos hangulata után, mely az egész nemzetet méltóságosan és impozánsan egyesítette a hálás kegyelet felemelő érzelmében, most, hogy a parlament újra munkához fog, ismét jogaiba lép a magyar törvényhozás szorgos teremtkedve és izmos munkáereje.

Mindjárt a szünet utáni legelső ülésben beterjesztette Lukács László pénzügyminiszter az 1900. évi állami költségvetést, miután előbb Széll Kálmán miniszterelnök letette a Ház asztalára az 1898. évi zár számadásokat, a minisztérium jelentését az ország közállapotairól és a kormány működéséről. Az államháztartás fejlődéséről és az ország gazdasági helyzetéről tartott kimerítő előadásában meghatározta a pénzügyminiszter a kormánypolitika vezéreszméit.

Az 1898. évi zárszámadás a preliminált 11.7 millió frt deficittel 23 millió frt valószínű felesleget állít szembe, tehát 34.7 millió frttal kedvezőbb, mint a budget. Az 1900. évi költségvetés már korona értékben van szerkesztve és a következő főadatokat foglalja magában: a kiadások főösszege 1052.7 millió korona, a bevételeké 1054.5 millió, a felesleg tehát 1.8 millió.

A folyó évi költségvetéssel összehasonlítva, a bevételeknél 47.9 millió, a ki-

adásoknál 46.1 millió korona emelkedés mutatkozik, végeredményben tehát az 1900. évi költségvetés 1.7 millió koronával kedvezőbb, mint az idejé. A rendes kiadások rovatában a kiadások 948.9 millió, a bevételek 991.7 millió, a felesleg 42.8 millió koronával szerepel.

A pénzügyi válságról terjesztett nyugtalanító hírek dacára, mely válság szerencsére csak néhány nem óvatos házspekulánsra szorított, — és a legujabb bankkamatláb — felemelés által jellemzett pénzügyi válság dacára Magyarország gazdasági helyzete a pénzügyminiszter szerint kedvező, de azért intenzív erőfeszítésre int a kereskedelem és ipar terén.

A Széll-kabinet a legnagyobb gondot fordítja e kérdések megoldására és a közélet mértékadó tényezőivel, a társadalom érdekelteivel egyetértésben anyagi és erkölcsi segédesszkezeinek legerélyesebb felhasználásával iparkodik új forrásokat feltárni a nemzeti vagyonosodás számára.

Lukács pénzügyminiszter kifejtette ez alkalommal az adóreform alapelveit is mely hivatva van ezt a nagy kérdést egyszerűen, igazságosan és olcsón megoldani. E nagy horderejű kérdés előkészítése ugy az állam, mint az adófizetők érdekében a leglelküimeretesebb előmunkákat igényli.

A költségvetéssel egyidejűleg az 1897: XXXV. t. c. értelmében — az idén először — beterjesztette a kormány a miniszterelnök jelentését az öszes minisztériumok múlt évi működéséről és habár ez

az első beszámolás nagyrészt a volt kormányra vonatkozik, mégis becses újmutatásokat foglal az magában legközelebbi jövőnk alakulására nézve.

Míg az adóreform és a polgári törvénykönyv nagy munkái folynak, Hegedűs kereskedelemügyi miniszter a helyiérdektől vasutakról szóló törvényjavaslatot hocsátja még a jelen ülés szak folyamán parlamenti tárgyalás alá.

A vicinális panama miatti panaszok az utolsó években mind — hangosabbak lettek s e visszaélések orvoslását, melyeknek a községi háztartások általános romlása lett a következménye, az egész országban nagy örömmel üdvözlők.

Az önkormányzati pumpolások kell hogy áldozatul essenek a közélet megtisztításának, Széll Kálmán e markáns programponájának.

A vármegyei romok avitikus szellemei nem képesek elviselni az új kormányzat éles világosságát és ellenkezéssel bár, de kérélhetlenül odább mennek az új kor hajnalhasadásával.

A képviselőház legközelebbi ülését október 30-án tartja meg. A ház plenáris ülései nek szünetelése közben serény munka fog folyni a Ház bizottságaiban. A pénzügyi bizottság 19-én kezdi meg az 1900-ik évi előirányzat tárgyalását s a házszabályok revíziójára kiküldött bizottság is tanácskozni fog a kuria bíraskodás folytán a Ház szabályaiban szükséges módosításokról. Ugy költségvetésről, mint a házszabályok revíziójáról, továbbá szá-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Olaszországból.

Irtá: Jókai Mór.

Nápoly, október 6.

Nápoly. — Kutyabarlang. — Serapis temploma. — Új krátec. — Mercur temploma. — Tiberis korallgrottái.

Tizenhárom évvel ezelőtt jártam Nápoly vidékén. — Sokat nem láttam akkor, a mi nevezetesség. — S volt olyan is, a mit most másképp láttam, — mint akkor, s most még nevezetesebb lett (mint a puzziuolei Solfatara).

A Posilipo természetalkotta csodaalagutját azóta átalakították kiépített mellé; most fejezik be homlokzat munkálatát. Hasonlít a mi budai alagutunkhoz, csak hogy hosszabb. Ezen keresztülhalva, Nápoly utolsó házánál kocsisunk letér az országutról egy mély hegy utba, a hol aig fér el egy szekér. Egy fordulónál két kis kutya vesz bennünket üldözöbe, egy sárga meg egy fehér, kitartó csaholással. Ezek a rikkanesok, a reklámkutyák. Nyomban ott terem a kutyák gazdája, egy értelmes fiatal ember s megállítja a kocsinkat: jó helyen

járunk, itt van a kutyabarlang. Bozót, gazos ösvény jobbra is balra is: rozszant kunyhó sziklából faragott romoknak támaszkodva. — Ezek a romok voltak a római patricziusok gőz fürdői, melyeknek falaiból a lyukakon át most forró lég tódul elő s ez a légéltető tüdőágitó csuszgyógyító.

S néhány száz lépésnyire tőle már a sziklaoldal halálos gázt fujtat ki: ott van a kutyabarlang.

Alacsony faajtó van a hasadékos hegyoldalba róva, melynek kulcsát a kunyhóban lakó öreg asszony őrzi; három lirért felnyitják az ajtót.

Én (állatvédő hangulatomban) figyelmeztetem a vezetőt, hogy ezt a két kis kutyát jó lesz az ajtón kizárni.

— Nem kell őket féltetni, van azoknak eszük.

Még előre haladnak; hanem aztán a barlang pitvarában levő kőpadra felugranak s onnan néznek a halállal kutyaszemet. Tudják hogy idáig nem jöhet az fel.

Félelmes egy barlang! Egy lépcsőzetesen haránt alá hanyatló tornác, szabályszerűen egymás után következő bolthajtásokkal; a feneké a kékes sötétségben vész el.

Ezt az alagutat maga a földalatti isten-

ség készítette, emberkéz azon soha nem dolgozott. A kengáz megtölti azt a legfelső lépcsőfokig. Egy mézszel rajzolt vonal jelöli a sziklafalon, hogy meddig szabad embernek behatolni, a mig az a vonal a vállát éri. Még egy lépés s az a halál. Két másodperc alatt megszűnt az élet. Ide küldé Néró esászár azokat az áldozatait, a kiket gyors halállal kegyelmezett meg.

Vezetőnk kész fáklákat vesz elő s azokat meggyújtva, egymásután belemártja a fehér vonal alatti levegőbe. Azonnal kialusznak. A kén fehér füstje azonban ott marad a széngáz tömege fölött s néhány perc múlva olyan képzetmutata barlang, mintha egy tejpatak ömlene ki belőle, mely a lábainkig terjed: a kengáz uszik a széngáz fölött. A kutyát, mely az orrát a földön hordja, rögtön megöli az. De a vezető kis kutyái okosak: orrukat magasra tartva, futnak rajta keresztül.

Nekünk is van Erdélyben ilyen természetalkotta csodánk, a torjai Bűdös-barlang. Arról is irtam én valaha, de az régen volt.

Nagyobb meglepetésre találtam a puzziuolei Solfataránál.

Tizenhárom év előtt jártam a pokol tornáczában, úgy hiszem, sokak óhajításának teszek eleget, a midőn újra ellátogatok a po-

mos mentelmi ügyről szóló bizottsági jelentéseket október 30-án fogják az egyes előadók a Ház elé terjeszteni, mely ezen az ülésen fogja megállapítani mind e jelentések tárgyalásának sorrendjét.

A bűnvádi perrendtartás életbeléptetési munkálatainak egyik lényeges része: a nyomozó közegek utasítása. — Ez is munkában van, miután azonban az igazságügyminiszter terén kívül ebben a dologban érdekelve van a belügyminiszter is, ezt a feladatot a 2 minisztérium közösen oldja meg.

Az előkészítőmunkálatokból legközelebbrebb megjelenni: Az ügyészség utasítása átmenetre vonatkozólag. Ebben nem egy érdekes mozzanat van, a mennyiben az új eljárás sok tekintetben új intézkedéseket tartalmaz, például a vizsgálati fogságra stb. — Az ügyészi megbízottakra vonatkozó utasítás, melylyel, mint említettük Plósz Sándor elnök lete alatt, az illető ankét már végeztet, a megjelensben nyomon fogja követni az átmeneti utasítást.

Országgyűlés.

Budapest, október 11.

Az ülés elején Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter nyújtott be egy igen érdekes törvényjavaslatot: a jövő évben megejtendő népszámlálásról.

Azután folytatták a Hentzi-kérvények vitáját. Kezdte a folytatást a negyven nyolczas póta-képviselő: Rátkay László.

Polónyi Géza, a következő szónok azon kezdte, hogy s. emrehányást tett a volt kormánynak, mert inkább a régi helyén nem hagyta az emléket, semhogy így történjék az áthelyezés.

Valami slágert is emlegettek, a melylyel Polónyi a beszéde végén fogna előrukkolni.

De nem csattant a sláger, s Polónyi befejezte a beszédét és nagy érdeklődés közben szólalt meg Horánszky Nándor.

— A függetlenségi pártnak ez eljárását erőltetettnek és igazságtalannak tartom! kezdte a beszédét.

A Hentzi-emléket helyéről azzal az intenczióval vitték el, ugymond, hogy ne legyen emlékszobor, hanem síremlék, kár tehát azt erőltetni, mintha az ott szobor lenne. Meg kell hajolni urunk, királyunk akarata előtt, a ki azt előbbi helyéről elvitetni rendelte. A kormány kötelessége a béke és kibontakozás utjait keresni és követni.

kolba. De ez is más, mint volt akkor. Nem völgy fenekén csucorodó halmocska az már, hanem kimagasló hegy, melynek hasadékaiból, lyukaiból kékes füst tódul elő, a kráterből pedig gomolyogva tör fel.

A vezetők fáklyákat gyújtanak s ezeknek a lángjával odacsapkodnak a kráterből, és hasadékokból előtörő kékes lobogványra s ez nem oltja el a fáklyát, hanem meggyulad tőle s uly ég, mint a gázcsövek lángja.

Lábunk alatt döng a föld, alig bírjuk el a forróságot.

Az egyik vezető kétöles rudra erősített vaslapáttal lenyul a kráterbe s felhuz belőle egy darab lávát. Az még tüzes. Közepét fényes ametiszt-jegecek takarják.

Visszaemlékeztem rá, hogy én évek előtt itt, a Solfatara völgyében, egy gyönyörű arbutus, pagonyt találtam, melynek örökzöld lombjai között akkor értek a „medveszőlő” operalaku piros és kék bogyói. Hová lett az?

A vezetőnk aztán elvezetett a Solfatara melletti völgybe. Itt volt az arbutus-liget.

Most az egész völgy olyan fehér, mint a hó és sima, egy füstszál nincs rajta: lábunk nyomát ott maradt a lágy fehér lapon.

Négy év előtt egy új vulkán tört ki

Nagy tetszés, helyeslés és éljenzés honorálta Horánszky beszédét.

Polezner János szólalt fel, hogy „hazafias felháborodásu indulatának kifejezést adjon”.

A csendes hatásu szónoklat után a fürge Pichler kért szót, hogy csak egy ex abrupto „összemorzsolja” Horánszky Nándort, Vízet nem igen zavart, hosszan se tartott a haragos kis beszéd, a mely után az ősz Madarász József jelentkezett szólásra. A nemzeti erkölcsök súlyosdását panaszolta az öreg ur és a feledésre való minden felhívás ellenében kijelentette, hogy ő a multat nem felejt.

Baró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter kért szót.

— Nem kívánok a dolog érdemére nyilatkozni, — mondja a miniszter — mert teljesen osztom a miniszterelnök ur itt elmondott nyilatkozatait.

Csak azért szólalok fel, mert Rátkay képviselő ur mai beszédében azt állította fölölem, hogy én a közös hadügyminiszter eljárását tapintatlannak mondtam. Ime felolvassom beszédem hivatkozott passzusát, annak indoklására, hogy ez állítás téves. Be kellett látni Rátkaynak is, hogy csakugyan tévedett.

Hatalmas érdeklődés között állott szólsra Széll Kálmán miniszterelnök.

— Hogy szokásomtól eltérőleg csak a vita bezárása után szólalok fel, kezdte a miniszterelnök, ennek az az oka mert a kérdés érdemében nyilatkoztam már akkor, mikor Kossuth Ferencz képviselő ur e kérdést itt a mult alkalommal szóba hozta. Hogy pedig most mégis felszólalok teszem azt mert a tisztelt függetlenségi képviselő urak a kiknek a vitában tanúsított nyugodtságát hálásan kell elismernem, a történetek hátterének, az intencziók megfestésében tuisötét színeket használtak és torzítottak is. Nincs itt szó a nemzeti érzés sérelmeiről, nincs itt szó a nemzet meg sértéséről: kár tehát ilyeneket hangoztatni. Igen tisztelt uraim, tartasuk éberan a multból mindazt, a mi dicsőséges emlék, de ne bolygassuk meg a sírokat, hogy onnan keserű emléket ássunk ki. Csak így lehet a nemzet egységes és erős. Ez az én felfogásom, a melynek kifejezésével nyugodtan várom az önök itéletét.

Rendkívüli hatása volt a miniszterelnök okos, nemes és szép nyilatkozatának. A taps és éljenzés zugásában Thaly Kálmán alig jutott szóhoz, hogy személyes kérdésben magyarázkodjék, aztán óriási többséggel járult hozzá a Ház, hogy a kérvények irattárba tessenek.

Egyhangulag járult hozzá a Ház a minisz

terelnök indítványához hogy — mialatt a bizottságok a költségvetést tárgyalják — e hó 30-ig a Ház ülést ne tartson.

Végezetül Pichler Győző terjesztette be rövid indoklás kapcsán interpellációját Varga Ottó tanár ügyében.

Külföld.

okt. 12.

Ausztáriában.

Lassan, alig észrevehetőleg haladnak előre a Clary kabinet tárgyalásai; modern Penelopehez hasonlóan este feloldódik a csokor, melyet nappal kötöttek. A birodalmi gyűlés egybehívását hír szerint megállapították ugyan október 18-ára, de már az elnökválasztás lázadásba hozza a pártbüllámokat. Sem Fuchs mint elnök, sem Ferjancsics mint alelnök nem tetszik a baloldálnak, feleslegből még a csehek is szítják az elégedetlenséget és épen a konzervatív elemek, a feudális nabyirtokosok azok, a kik a nyelvrendeletek feltétlen megszüntetésében többségi jogaik rettenetes megsértését látják s nemcsak az eddigi parlamenti többség fenntartását akarják teljesen érintetlenül fentartatni, hanem a szintelen hivatalnok kormány helyett az ő soraikból való parlamentáris minisztériumot is követelnek. Feledik e mellett a csehek, hogy ez csak a parlament aktiválása után lehetséges és agitációjuk épen az ő követeléseik teljesítésének ezen alap feltétele ellen irányul. Másrészt kilitás van, hogy a baloldal többi pártjai nem azonosítják magukat a csehekkel s lehetővé teszik a váltás egyelőre való megoldását; az obstrukciós campagne mindenesetre csak akkor jó kérdésbé, ha az új nyelvtörvények nem elégitenék ki nemzeti törekvéseiket. Az osztrák németek epedve várják a nyelvrendeletek megszüntetését s örülni fognak, ha bár nélkülök, de legalább nem ellenük fognak kormányozni.

Dél-Afrikában.

ugy lehet, ma dördül el az első lövés; a burok belátták, hogy Anglia az újabb tárgyalással csak ámitgatja őket s ezért egy újabb s most már utolsó jegyzékben megisméttelték követeléseiket; olyan merész és olyan kihívó hangon szól ez az ultimátum, hogy Anglia csak határozott választ adhat rá. A burok azt követelik, hogy a transzvati kérdést választott bíróság szabályozza, az angolok a határon levő csapataikat vonják vissza s az Afrika felé utban levő csapataikat ne szállítsák partra.

nyit szedhetünk össze, a mennyit akarunk. De rám nézve legemlékezetesebb marad ez a legújabb átalakulása a föld felszínének, vírárgzó pagonyból sima fehér lávapiaczezzá; a a mit én értem meg rövid idő alatt.

Bajae alatt megállunk a Mercure templomát megtekinteni. Szurtos kőház lépesőin felmászva, egy éltes pórnő által bobocsáttatunk egy kertajtón, mely gázos ösvényt nyit meg előttünk, dudvalepte kerten keresztül: bab-száron töklevélen átlépkedve, leszállunk a templom atriumához, mely valószínűleg számáristállól szolgál. Innen aztán egy alacsony, sötét folyosó vezet át az istenségnek szentelt épületbe. A négyszögkövekből készült kupolának háromnegyedrészé még épen áll s már belépésünkkor megleg az a viszhang, a melyhez hasonló sehol nem találtam. Minden ki-mondott szó háromszorosan verődik vissza s mindig emelkedő hangon; egy összeesapott tenyérpár tapsa pisztolydurranás lesz. Aztán vannak a falba furott csésze nagyságu lyukak egymással szemközt. Ha egyikünk egy ilyen dübörkébe beleugor valamit, a másikunk az ötven lépésnyi távolban levő falai üregből ugy hallja meg azt a halk mondást, mintha a fü-

lébe sugdosnának. Minden teoretikus tudomá-

nyom

értetn

tella.

ritett

dóbbal

polyi

lomban

Chan
lasz
valós
harc
buro
boru

várn
remé
száll
buro
ket k
ellen
szüle

felé
száll
széri
merő
istápe

életbe
nyom
Alább
felada
a vide
előkes

vádi p
cselek
gások
dörha
előado
zókön
kir. ü
nyom
jelent
tenni.

2
gánvá
koz la
gok b
vagy
írásba
ügyfel

3
mozás
zókön
4

nyom

értetn

E

tella.

ritett

dóbbal

polyi

lomban

Szám

dultun

vesebb

M

kiránd

tához.

E

Misen

lye. E

keresz

alkotta

a szig

lehess

Ma m

szigete

lotján

tengeri

Bá

tolt be

Ma délután öt óráig várnak a burok Chamberlain miniszter táviratára; ha a válasz nem lesz igenlő, hanem kitérő, a burok valószínűleg átlépi a határt s megkezdik a harcot. Ez az ultimátum mutatja, hogy a burok mily elszántsággal mennek bele a háborúba.

Látják, hogy hiábavaló volna tovább várniok. Anglia csak hitegeti őket a béke reményével, közben pedig óriási csapatokat szállít a nautali és portugáli kikötőkbe. Ha a burok tovább várnak, csak biztos vereségüket készítik elő, míg ha most kezdik meg az ellenségeskedést, a míg az angolok még készülletlenek, győzelemre is lehet kilátásuk.

A világ rokonérzése a kis köztársaság felé fordul, mely csodálatraméltó bátorsággal száll sikra függetlenségéért. Londoni hírek szerint a burok azért oly bátrak, oly vakmerőek, mert néhány európai nagyhatalom istápolja őket.

Az új rend.

— A rendőrség átalakítása. —

okt. 12.

A magyar büntető eljárásban új rend lép életbe új évvel, a mely a rendőrségeket bünyomozás tekintetében jelentékenyen átalakítja. Alább bemutatjuk, hogy az új törvény minő feladatokat szánt a rendőrségeknek, a mikre a vidéki rendőrkapitányságok még nincsenek előkészítve.

A rendőrség új kötelezései: 1. A bünyomozás perrendtartás 89. § a szerint minden bünyomozásról (tehát büntető, vétség és kihágásokról) tett feljelentéseket tartoznak a rendőrhatalóságok elfogadni, kiegészíteni, a szóval előadottakat előírt alakosság mellett jegyzőkönyvbe foglalni s azokat haladéktalanul a kir. ügyészséghez eljuttatni, egyben pedig a nyomozást azokra vonatkozólag már a feljelentés felvételekor azonnal a folyamatba tenni.

2. A perrendtartás 83. § a szerint a magánvádra üldözendő bünyomozásokra vonatkozólag pedig a nyomozást az előírt alakosság betartása mellett elrendelni, elutasítani vagy beszüntetni s mindezekre vonatkozólag írásban indokoltan rendelkezni s az érdekelt ügyfeleket értesíteni.

3. A perrendtartás 62. § a szerint a nyomozás alatt a védő szóbeli előterjesztése jegyzőkönyvbe veendő

4. A perrendtartás 63. § a szerint az elő-

nyom az akusztikából nem képes velem megértetni ennek a távbeszélésnek a titkát.

Bevégzi aztán a Mercur-kultuszt a tarantella. Öreg asszonyunk nagyhirtelen összekerített egy csomó leányzót s egy nagy csörgős dobbal elkezd nekik muzsikálni a bájos nápolyi néptánczhoz, a mi a viszhangverő templomban a koribantések tánczára emlékeztet. Számos rézpénzek feláldozása által megszárdultunk ettől az élvezettől. A sutogó szó kedvesebb volt.

Még aztán teszünk egy nagy tengeri kirándulást négyvezős bárkával a Korallgrottóhoz.

Bajaetól egy órányira fekszik a hajdani Misenum-sziget, Tiberius kedvencez mulatóhelye. Ennek az oldala két helyen alagutttal van keresztülfurva. Az egyiket a természet maga alkotta a másikat a Jesászár vágatá, — hogy a sziget keleti oldaláról az ő palotájába át lehessen járni gyalog. — Gyalog hajdan! — Ma már csak hajóhátton. — Az élő föld a szigetet magát is aláülleszté; Tiberius palotájának csak néhány pillére mered föl a tengerből.

Bárkánk a természetalkotta barlangba hatolt be. Ez a látvány igazán megérdemelte az

zetes letartóztatás iránti határozat a védővel írásban is közlendő.

5. A perrendtartás 84. § a szerint a rendőrhatalóság köteles a nyomozás során minden lényegesebb intézkedésről, valamint annak eredményéről a kir. ügyészséget értesíteni.

6. A perrendtartás 99. § a szerint a főmagánvádló szóbeli előterjesztéseiről jegyzőkönyv veendő fel melyről, valamint a nyomozás iratairól is másolatot vehet.

7. A perrendtartás 96. § a szerint a rendőrhatalóság megidézhethet és kihallgat mindenkit, akitől a kiderítendő ténykörülmenyek tekintetében felvilágosítást vár, azonban a kihallgatásokról jegyzőkönyv veendő fel.

8. A perrendtartás 100. § a szerint a nyomozás során nemcsak a terhelt, hanem a mentő körülmények is kiemelendők és a gyanúsított érdekében is gond fordítandó ama bizonyítékok megszerzésére, melyeknek megsemmisítésétől tartani kell.

9. A perrendtartás 101. § a szerint a nyomozás akkor fejezendő be, ha a vizsgálat indítványozására, a vádirat benyújtására, az ügy áttételére vagy pedig a nyomozás megszüntetésére elegendő adat van.

A nyomozás megszüntetése vagy befejezése iránt fő magánvadás esetét kivéve a kir. ügyészség intézkedik. A nyomozás megszüntetéséről az annak folyamán kihallgatott gyanúsított és a magánindítványt vagy feljelentést tett sértett értesítendő és az utóbbi egyuttal a 42 §-ban meghatározott jogaira figyelmeztetendő.

10. A perrendtartás 98 § a szerint, amennyiben szemle, lefoglalás, személymotosás, vagy házkutatás fogatosítása, vagy előzetes letartóztatás elrendelése válik a nyomozás folyamán szükségessé, azokat a büntető perrendtartás 11. 13. és 14. fejezetekben foglalt szabályok szerint a nyomozást teljesítő rendőri hatalóság is elrendelheti és fogatosíthatja hogy pedig a kir. ügyész irányítása és közben jötté mellett folyamatban levő rendőri nyomozások során rendszerint a rendőrhatalóság fogja ezen teendőket végezni, illetve majdnem kivétel nélkül a halaszthatlan sürgősség szükségére fogja erre kötelezni a rendőrhatalóságot, nyilvánvalólag következtethető és látható egyrészt ezen ügyek természetéből; másrészt pedig abból, hogy maga a kir. ügyészség sem fogja a nyomozás folyamatát megakasztani és a kezében levő ügyet félretenni s magának több dolgot csinálni, hanem ő maga fogja a saját jól felfogott hivatalos kötelezettségéből kifolyólag úgy irányítani a nyomozást, hogy a szemlék, lefoglalások, személymoto-

idefáradást. A több ölnyi mély, világoszöld tengervíz a külső napfény átlátszóvá teszi a rezgő hab között ezüsthalak kergetőznek s aztán az egész víz alatti zöld sziklafal ki van rakva sűrűn piros korallokkal. Ezek olyanok, mint egy lángvirág (phlox): egymás mellett nyíló hatszirmu pecsétszin kelyhek, melyeknek közepéből, — mint a virág bibéje, nyul ki a még élő madrepóra piros csáppja. — Szabad belőlük válogatni. — Könnyű a halászásuk egy feszítővassal, meg egy hálóval. — Néhány igen szép példányt elhoztunk belőlük Csigagyűjteményemben ez az első, a mit magam zsákmányoltam.

Még a bajae vendéglőről is lehetne valami írni; de ezt a genrefestőknek s operette íróknak engedem át. A vendéglős pompás egy alak, a ki a vendégeivel komázik, poharat kezint, a czombjukra ütöget; minden ételt, a mit felhoz, az egekig feldicsér: micsoda jó az! — A népénekessel együtt énekliz az „o pellucido astros“ verseit; végre ránkdisputál egy kis teknőcs mandolint: „jó lesz ez a signora fiacskájának odahaza“ Igaz, hogy duplakrétával számít, de hát megéri a művészi specialitása.

zások, házkutatások és letartóztatások mind a rendőrhatalóságok által fogatosíttassanak.

A mai és az új renddel életbe lépő eljárás összehasonlítása a következő:

Ha valaki megjelent a kapitányi hivatalban s panaszt tesz aziránt, hogy nála lopás büntetett követtetett el s gyanúsítja annak elkövetésével X-et, úgy az eljáró rendőrkapitány ezen szóbeli panaszra maga elé vezeteti X-et s ha az bizonyos idő után beismeri, hogy a bünyomozást elkövette s az ellopott tárgyak hollétét megmondja, úgy azokat az eljáró rendőrtisztviselő rövid uton tett intézkedéssel rendőrbiztos vagy rendőr utján beszerzi a bünyomozást s ha a terhelt előzetes letartóztatását indokoltan találja, úgy rövid uton intézkedik elzáratása iránt s néhány soros jelentésben az ügyet további illetékes elhatározás végett a terhelt bünyomozással együtt átteszi a kir. ügyészséghez.

Ugyanezen eset az új bünyomozási perrendtartás szerint a következő teendők végzését fogja igénybe venni:

A följelentő sértett fél megjelenése esetén a rendőrtisztviselő által jegyzőkönyv veendő fel, az előírt szoros alakosságok mellett, erről nyomban írásosan a kir. ügyészséghez a panasz másolatbaní áttétele mellett értesítendő. Ezután a terhelt az előírt alakosságok mellett zárt idézőjeggyel megidéztetni rendeltetik s ha az idézésre elmaradását elfogadhatólag nem igazolta, elővezetési parancs adandó ki írásosan vagy ha az idézésre kellő időben megjelent, értesítendő a nyomozást vezető rendőrtisztviselő által, hogy mivel van terhelt s nyomban kitanítandó a törvény által biztosított jogairól s megkérdezendő, kíván-e ügyvéd által nyújtott védelmet igénybe venni, ami legtöbbször igenlő leendő. Ennek folytán a védő ügyvéd értesítése megjelent s az ügy iránt tájékozva lett s felével értekezett, kezdődhet az előírt alakosságok betartása mellett a terhelt kihallgatása s jegyzőkönyv vezető alkalmaszandó. Ezután eljáró közege a terhelt személymotosást tarja szükségesnek, aziránt írásos indokolt rendelkezést tesz, azt terheltnek kihirdeti, majd a védő ügyvéd által az ellenmondott előterjesztéséről jegyzőkönyvet vesz fel, azután házkutatás iránt tesz írásos indokolt rendelkezést a terhelt és védője előtt, azt kihirdeti, az ezen intézkedés ellen szóval előadott előterjesztéséről jegyzőkönyvet vesz fel, 1 vagy 2 rendőrközeggel és 2 hatósági tanúval a helyszínére kiszáll, hogy az előírt formások betartása mellett a házkutatást fogatosítsa, arról jegyzőkönyvet vesz fel, esetleg abból kifolyólag újabb házkutatás vagy lefoglalás iránt írásosan intézkedik, azokat fogatosíttja s ily módon a bünyomozást beszerzi, majd pedig a kivett előterjesztéseket az összes nyomozati iratok másolatban áttétele mellett a kir. ügyészség utján a vizsgálóbíróhoz, — esetleg vádtanács elé terjeszti jóváhagyás végett: végül a saját belátása s a kir. ügyészség irányításához képest mindazokat, kik a kérdéses ügyre felvilágosítást vagy tanúbizonyítást nyújthatnák, az előírt alakosságok mellett megidézi, azokat kihallgatja s intézkedik esetleg sürgős szükség esetén, hogy azok egy némelyike a vizsgálóbíró által nyomban eskü alatt is kihallgattassék s ha mindezek megtétele után a kir. ügyészség a nyomozást befejezettnek találja, indítványozásra az ügy az összes iratokkal, bünyomozással s letartóztatással további eljárás végett áttétezik.

Egy főmagánvádra üldözendő okirathamisítással kapcsolatos csalási ügybe pedig, ahol szakértők közbejötté mellett üzleti könyvet kell majd a nyomozat során átvizsgálni, hetekig s hónapokra terjedő időre fog egy szakértő, ügyes és munkás rendőrtisztviselőt igényelni. Továbbá az új bünyomozási perrendtartás szerinti nyomozat során majdnem kivétel nélkül minden bünyomozásban helyszíni szemlék kell tartani s az ezzel kapcsolatos helyszíni való kiszállások sok időt és munkaerőt fognak igénybe venni s a vele járó teendők természetesen nem fognak jelentéktelennek lenni.

NAPI HIREK.

Debreczen, október 12.

A dér.

Megérkezett már a dér is, e minden tenyészetnek, fünek, levélnek és virágnak gyilkos megölője.

Megüli a végtelen rónát, ott csillog folyékony ezüstként a fölkelő nap arany fénye mellett a hervadó fűszálakon, ott tündöklök a késői virágok bágyadó szirmain, ott ragyog a sárguló leveleken.

Megadja a halálos sebet. Olyan mint a kigyó, vagy mint a kaczer asszony, csillog tündöklök, szép, de csókjában ott lappang rejtve, titokban a halálos mérge s megüli az ártatlan virágot, mint a kaczer asszony csókjá a hálába szédült áldozatot . . .

... Hogy megváltozik a természet képe az első dér után, mint hajlik bágyadtan alá a tegnap még büszke virág, hogy sárgul meg egyszerre a kitért kehely, mint húzódik össze, hogy megmeneküljön a fagyos csóktól, mely biztos halállal öl! Milyen aszott lesz a mező füve, hogy borul le meghalni a föld ölére s milyen tompa zajjal hull alá a megcsipett levél!

Milyen gyorsan is enyészik, milyen hirtelen is hal el minden az első csók után!...

Hasztalan bukik föl a nap az ég alján, hasztalan veti szét ragyogó sugár kővét, bágyadt az már, kihűlt, nincs egy parányi melege, csak ragyog. És ragyogása nem képes életet adni; a dércsipett virág föl nem éled többé, a csók mérge erősebb, mint a sugár melege!

Csak az ellentét nagyobb!

Ragyogó fényözönben, a napsugár mellett még jobban feltűnik, jobban szembe ölik a gyilkos pusztítás!

Olyan mint mikor gazdagot temetnek! A ravatal körül kápráztató pompa; csupa csillogás, fény, ragyogás, minden, de a halott arca csak olyan ijesztő sárga, mint a szegény halotté. Kit négy deszkába dobva ásnak el a temető árkába!

A halál egyforma! Csak a környezet más!

A pompa csillogása rideg, bánt, míg a szürkeség megható. A halálhoz nem illik fényözön! Csak még jobban lever, jobban elsomorít . . .

A dércsipett virágnak sem használ már az őszi napsugár ragyogása.

Olyan ő is, mint a kaczer asszony áldovata, kire hasztalan ragyog a szép szem sugara, a csók már halálra csípte, a mérge hat s a fagyos halál közeleg számára! Minek ahhoz fény, csillogás?!

Komor szürkeségben jobb, édesebbra halál embernek is, virágnak is!

Ha már meg kell halni, ha már itt van a dér s érzik mérges csókjá, fagyos lehelete minnek akkor a sugár! Nem jobb volna-e a szürkeség?!

Stefike.

— **Teljes tanácsülés.** A városháza kistanácstermében ma délelőtt teljes tanácsülés volt Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester elnökelete alatt, hol is a város folyó ügyeit intézték.

— **Az alsó-szabolcai tiszai ármentesítő társulat közgyűlése.** Az alsó szabolcsi tiszai ármentesítő társulat érdekeltsége f. 1899. évi október hó 28-ik napján d. e. 11 órakor Debreczenen a társulat hivatali helyiségében

(Széchenyi utca 1 sz. 1 emelet) rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: I. Tisza-völgyi társulat évi közgyűlésére meghatalmazottak választása. II. A folyó 1899 ik évi számadások megvizsgálására küldöttség nevezése, továbbá az anyagok, szerek árvédelmi felszerelés megvizsgálására megbizottak választása. III. Az előző választmányi gyűlésben tárgyalt ügyekben a választmány javaslatai, előterjesztései. IV. Fenti választmányi gyűlés javaslata alapján az 1900 ik évi költségelirányzat megállapítása. A közgyűlést megelőzőleg ugyancsak a társulat hivatali helyiségében délelőtt 9 órakor igazgató választmányi gyűlés lesz, melyen több fontos tárgy kerül szőnyegre.

— **Stefánia házassága.** Stefánia özvegy trónörökösnek Lónya Elemer gróffal való házasságát a bécsi felhivatalos Wiener Allg. Ztg. határozottan megczáfolja. Ugyancsak erre vonatkozólag a berlini Herold ügynöksége azt jelenti Bécsből hogy Stefánia házasságáról és az ezzel összefüggő kombinációkról, így az özvegy trónörökösnek rangjáról való lemondásáról szóló hírt udvari körökben a laptalannak jelenti ki. Ugyanez a jelentés megjegyzi még, hogy ez a házassági hír már eleve is a valószínűtlenség bélyegét hordozta magán, minthogy a Lónya-család szigorúan protestáns vallású.

— **A szabadságharcz diákjai Debreczenben** Ritka találkozó lesz ez. A szabadságharcz debreczeni diákjai, akik még életben vannak, ötven év után ismét megjelönnék az alma mater falai között. Szőghaju ifjak voltak mikor elváltak. Az 1849-ik esztendő őszén november 7-én a subscribáltak a legfelsőbb osztályosok Szomorú iratkozás volt az. De a bánatnak esőtét órájában is ünnepélyes fogadalmat tettek, hogy az élet küzdelmeiben vigyázó szemmel kísérik az egymás lépteit s időnkint találkoznak. Ha csak kettő is életben lesz közöttük, tíz esztendőnkint azok is hiralással legyenek egymás iránt. E naptól eltelt ötven esztendő. Azóta a lesújtott Magyarország más lett. És az ötven év előtti Debreczen ábrázata is mennyivel más. Ez a város bizony csak korban öregedett, mert külső ábrázatában teljesen megifjodott. Az egykori debreczeni diákok, akik messze földről mint aggok jelennek meg bizony nem ismerik meg azt a várost, melynek falai között a legküzdelmesebb diák-korszakot éltek át. Az érdekes találkozóra Eszenyi Sándor, ki 1849-ben subscribált a debreczeni főiskolában, a következő sorokban hívja föl egykori tanuló társait:

Kedves volt Tanulótárs!

Mint 1849. évi november 7-dikén a debreczeni ev. ref. főiskolában subscribált grádus egyik tagját, megbízás folytán ezen nél meghívlak Debreczenben, a főiskola háznagy hivatalában f. évi november 7-én, d. e. 8 órakor tartandó 50 éves találkozásra.

Első este 7 órakor az „Angol királynő“ fogadó éttermében találkozhatunk. Akadályozás esetében pár sor előleges értesítést kérek. Szíves üdvözléssel.

1899. október 10.

Nagyváradon, Nagy-Pereczes-utca 756.

Eszenyi Sándor, s. k.

Kíváncsian várjuk az érdekes találkozót a régi tanulótársak összejövetelét, — a mely bizonyára megható jelenetekkel lesz át-szőve.

— **A legtöbb adót fizetők névsora.** A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjának (virilisek) névsorát az 1900-ik évre az igazoló választmány az 1886 XXI. t. cz. 25, 26 és 27-ik § ai rendelkezéseinek értelmében összeállította, illetve kiigazította. — Az összeállított névjegyzék, a hivatolt törvény-cikk 28-ik §-a szerint a folyó 1899 év Október hó 12 ik napjától 26 ik napjáig bezárólag a város székházának tabláján és a polgármesteri hivatalnál 15 napi közszemlére kitétetett. Erről azon felhívással értesítették a város érdekelt lakossága, hogy a névjegyzék ellen az esetleges fellebbezések az állandó bíráló választmányhoz a kifüggesztési határidő alatt a polgármesteri hivatalnál adhatók be.

— **A miniszterelnök iródiákja.** Egészen szárazon s a tényeknek megfelelően óhstjuk elmondani Széll Kálmán miniszterelnök kedves ötletét. Előzőleg meg kell említenünk, a mi különben tudvalevő, hogy a megboldogult Andrássy Gyula grófnak, az egykori miniszterelnöknek és utóbb külügy-miniszternek kedves embere, bizalmasa volt Kónyi Manó, a képviselőknak immár nyugalmazott, kiváló képzettségű, derék gyorsiró-főnöke. Egészen atyjuk érzéseinek és hagyományainak felelnek meg a nagy Andrássy fiai: Tivadar és Gyula grófok, hogy hasonló szeretettel és bizalommal viseltetnek Kónyi Manó iránt, a kit különben annál az általános rokonszenvenél és tiszteletnél fogva, melynek méltán örvend, mindenki csak Kónyi bácsinak nevez — s a ki ezt természetesen az Andrássy-család iránt a leghűségesebb s a legodaadóbb ragaszkodással viszonyozza. Denique nemrég magához kérte a miniszterelnök Kónyi bácsit, s aztán beszélgetvén vele mindenféle dologról, végül így szól hozzá:

— Kedves Kónyi, nem volna szíves nekem egy kis tollnoki szolgálatot teljesíteni? Diktálai szeretnék valamit.

— Nagyon szívesen, kegyelmes uram.

Széll Kálmán erre diktál:

„Nagyméltóságú Andrássy Gyula gróf . . .

— Bocsánatot kérek, kegyelmes uram.

Andrássy Gyula azért, mert miniszter volt, még nem „nagyméltóságú“. — nincs erre semmi jogcíme.

— Kérem, kedves Kónyi, ha ön akar néhány percze az én tollnokom lenni, — mondja a miniszterelnök igen komoly hangon — akkor ne tegyen semmiféle megjegyzést, hanem írja azt és úgy, a mint én diktálom.

— Bocsánatot kérek, már engedelmesebbem, — felelt a jól fegyelmezett Kónyi bácsi önmegadóan.

A miniszterelnök diktál tovább.

„Nagyméltóságú gróf Andrássy Gyula urnak. Örömmel értesítelek, hogy ő Felsőge téged valóságos belső titkos-tanácsosává méltóztatott kinevezni . . .“

De már erre Kónyi bácsi ismét lecsapta a tollat, most azonban örömben, — föluggott és szinte elérzékenyedve boldogságában fordult a miniszterelnökhöz, aki ilyen gyöngéd és megható módon okozott örömet Andrássy Gyulának és az ő jó öreg (de nem vénbarátjának, Kónyi bácsinak).

S csak miután örömben jól kisírta magát, volt képes a levél irását a miniszterelnök diktálására folytatni és befejezni.

— **Közlekedés a csapó-utcán** Megirtuk egyik közeli számunkban, hogy hozzáfogtak a csapó utca aszfaltrozásához. Megirtuk azt is hogy az utca kavics dombokkal, aszfalt kövekkel es téglá halmazokkal van tele. Most már mivel a gyalogjárókon az utca elejére egyáltalában nem lehet járni, a különben is

szük, de mindamellét a legnagyobb forgalmu utca elején oly torlódott a közlekedés, hogy csak a véletlennek köszönhető, hogy eddig valami szerencsétlenség nem történt. Szekér, kocsis, bicikli, gyalogjáró sűrű tömegben hullámozik az alig 3-4 meter szélességű helyen. Hát ha még majd az üstöket is oda szállítják milyen lesz ott a közlekedés? Ajánljuk a rendőrség figyelmébe, hogy az esetleges bal- esetek elkerülése végett tegyen valami intézkedést a közlekedés nagymérvűtorlódása ellen, mert az ember ma csak testi épsége kezeltetésével járhat a Csapó-utczán, különösen délelőtt 9-12 óra tájban, mikor a legnagyobb a forgalom az utczán! (Beküldetett)

— **Meghívó.** A hajduvármegyei tanítók „Gönczy” egyesületének debreczeni járásköré f. évi október hó 14-én, szombaton déli után fél 5 órakor az ev. ref. főiskola (kollégium) kis tanácstermében évi rendes közgyűlését tartja, melyre a kör tagjait tisztelettel meghívja. Az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Kozma László r. tag értekezése, határozati javaslattal. 3. Kuti Zsigmond r. tag felolvasása. 4. Esetleges indítványok, melyek azonban a gyűlés előtt legalább 24 órával Husz Lajos jk. elnökhez írásban benyújtandók. 5. Tisztujtás. Tekintettel a tárgyak fontosságára, kívánatos, hogy a tagok minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Ki lesz a Gyulai Pál utóda?** Gyulai Pál, a híresztelésekkel ellentétben levelet intézett Bóthy Zsolt-hoz, a Kisfaludy-társaság titkárához, melyben visszavonhatatlannul fenntartja a Kisfaludy-társaság elnökségéről való lemondását. A társaság legközelebbi ülésén már Szász Károly fog elnökölni és a társaság közgyűlése valószínűleg egyhangulag elfogja fogadni a lemondást. Az elnökségre már meg is indulnak a kombinációk. Leginkább Vadnai Károly és Endrődi Sándor neveit emlegetik.

— **Jekelfalussy Lajos halála.** Jekelfalussy Lajos nyugalmazott belügyi államtitkár tegnap este hosszú betegsége után, 72 éves korában meghalt. Mint ifjú a szabadságharcban küzdött s mint férfi az államszolgálatában volt. Jekelfalussy Lajos régi nemesi családból született 1829, márczius 5-én Gimnáziumi és bölcseleti tanulmányainak elvégzése után a papi pályára lépett, de a szabadságharc kitörésekor azt otthagyta. A szabadságharc lezajlása után nem tért vissza a papi pályához, hanem a jogot tanulta. Azt elvégezvén, főszolgabíró lett, de összeesküvés gyanúja miatt elfogták és a Neugebäudeba árták. Kiszabadulván, 1855-ben ügyvédi vizsgát tett, majd 1860-ban Borsodvármegye főszolgabírója, később Miskolczi polgármesterré lett, mint ilyen 1861-ben vonakodott a város kulcsát a királyi biztosnak átadni, a miért letartóztatták és Kassára hurcolták. 1865-ben országgyűlési képviselő lett, 1867-ben titkár a vallás-és közoktatásügyi miniszteriumban, mint ilyen 1870-ben a belügyminiszteriumba helyeztetett át, a hol mint miniszteri tanácsos működött. Nyugdíjaztatása alkalmából az államtitkári címet kapta, több nagyobb kitüntetés mellett. Temetése ma délután lesz Andrássy-ut 38. sz. alatti házban levő lakásáról.

— **Jó fogás.** Jó fogást csinált ma a mezőrendőrség. Tegnapelőtt éjjel ugyani Szoboszlai Györgyné Csapókeri lakos szőlőjéből a pajta elől egy hordóbort elloptak. Az asszony jelentette a dolgot a rendőrségnek s Körner Gyula csendbíró azon

nal a legerélyesebb nyomozást indította meg a tettesek kiderítése iránt. A nyomozás még a mai nap eredményre vezetett, amennyiben az egyik tettest Szász Lajos rovott élőéletű egyén személyében sikerült is elfogni, ki tettét bevallotta s büntársául Harasznai József csavargót nevezte meg, kit már nyomon követ a rendőrség s elfogatása csak órák kérdése. Kettő lopták el a hordóbort s azt egy Mórmezői telepi kereskedőnek Fischer Józsefnek adták el, még azon éjjel. — Vallomása szerint Fischer József 10 krajczárt fizetett neki egy liter borért. Szászot a rendőrség lezáratta s az egész ügyet átteszi a kir. ügyészséghez, hol Szász és Harasznai lopásért, Fischer József pedig orgazdaságért vonatnak kérdőre.

— **A novemberi előléptetésekhez.** Az idei novemberi előléptetések elé nagy reménnyel néznek úgy a közös hadsereg, mint a honvédség alsóbb rangú tisztjei. Utóbbi időben szokásba jött, hogy a magasabb rangú tábormegvezetőket a hadügyminiszterium egy zöldszinű blankettán formálisan felszólítja, hogy nem látja-e elérkezettnek az időt a nyudijazásért való kérelem beadására. A közös hadsereg tábormegvezetői közül az idén is többen megkapták a végzetes zöldszinű czédulát. Ez által lehetőségessé válik, hogy fiatal, 40 éven aluli alezredek legyenek ezredeké. A honvédség tábormegvezetői között nem áll be, hanem hadnagyi és főhadnagyi rang fokozatban jóval többen lépnek elő, mint az idei májusi előléptetésnél.

— **Rejtélyes női holttest.** Ezen a címen megírtuk tegnap, hogy az Ondódon egy ismeretlen női holttestet találtak, melyet a rendőrség lefényképeztetett. A fényképről ma ráismertek a nőre a testvére ismerte meg. Molnár Mária-nak hívják, félkegyelmű asszony volt, ki testvére házában talált menedéket. Onnan a mult héten egy őrizetlen pillanatban megszökött s azóta bolyongott a város határában. Bolyongás közben érte utól a halál. Temetése ma délután volt a város közparkból.

— **A „Petőfi dalkör” dalestélye.** A „Petőfi dalkör” október 14-iki estélye igen sikerültnek ígérkezik, nagy érdeklődéssel várják Pávay Ilonkának szavallatát, ki jelenleg az országos színiakadémia 11-od éves növendéke, nem kis érdeklődés mutatkozik Harasznai Miczike fellépése iránt is ki szintén az országos színiakadémia növendéke. Felhívjuk ez estére városunk minden szépért és nemesért lelkésülni tudó közönségünk figyelmét.

— **A Komjáthy hízója.** Még a tavaszon történt, hogy az utolsó előadás után a bucsu estélyen Komjáthy direktor összerült két színházi bérlő czíviszel, L. N. B. meg F. J. uramékkal. — Kedélyesen beszélgetnek egymással s a sok beszéd közben rátértek a Komjáthy szerencséjére is.

— **Nekem, nekem, mondja Komjáthy,** de mégis csak könnyebb annak a ki maga hízalja a dísznókat százával s nem kell a kolbászért meg a sonkáért a henteshez menni! Hej, ha én is hízalhatnék, de hát nekem nincs hol!

— **Tudja mit igazgató ur, vág közbe F. J. bátyánk,** van nekem elég nagy hízalóm vegezen hízó, majd meg hízalom én saját költségemen, — nem bánom akar mennyi lesz!

— **Nem veszek én hiába ígéri bátyám,** mondja János direktor ur.

— **No, amit mondtam, megmondtam fejezi be F. J.**

L. N. B. uram pedig ezalatt csak mosolygott a bajusza alatt olyan formát dörmögve: „Szaván fogok valakit!”

Eljött az ősz s Komjáthy visszajött Debreczenbe, egyszer csak találkozik L. N. B. urammal.

— **Hizik-e már a dísznója kérdi L. N. B. a direktort.**

— **Nem hizik a, mert nem is vettem.**

— **No jól van! válaszol L. N. B. uram.** S másnap kiválaszt két süldőt a csürhéből s elküldi F. J. hez egy kondástól, hogy

— **Tiszteli alásan a Komjáthy téasur a nemzeti urat,** elküldte ezt a koczát, hogy az igéret szerint tessék meghízalni!

F. J. bátyánk egy kicsit megvakarta a füle tövit.

— **Hát csak hajtsd be, mondá s azóta ott hizik a direktor két süldője a hízalóban s Komjáthy mosolyogva gondolja: duobus litigantibus...**

L. N. B. bátyánk pedig kárörömmel mondogatja:

— **Szaván fogtam!**

— **Eltévedt jószágok.** Sok jószág eltévedt a vásár alkalmából, úgy hogy csaknem tele van már velük a város istállója, pedig még nepről-napra hajtják be a talált jószágokat. Ma többek között egy 5 éves ökröt is vittek be. A város gazdai hivatala felhívja az eltévedt jószágok tulajdonosait, hogy jószágaik átvételé végett a hivatalos órákban mielőbb jelentkezzenek, mert az el nem hajtott jószágokat elfogják árverezni.

— **A jó zene barátainak.** A »Körző« kávéházban ma este Rácz Károly kedvelt zenekara fog zeneestélyt tartani gazdag műsorról, magának Rácz Károlynak a személyes vezetése alatt. A kávéházban, mely újabban kedvenc találkozási helye lett Debreczen elegáns közönségének kitérő, tisztán kezelt italok kaphatók pontos és figyelmes kiszolgálással, melyre maga Gömöri Lipót kávészóló ügyel fel.

— **Színház után.** A Dréher söresarnok »Téli kert« éttermében választékos friss vacsora korona sör (a la pilseni) folyton csapva hetenként háromszor zene, melyre a nagydémű közönséget szívesen látja Márkus Jenő.

Színház.

* **Egyiptom gyöngye.** Tegnap este került utoljára színre legalább is egyelőre utoljára, Egyiptom gyöngye. Irtunk eleget róla, sem elvenni belőle, sem hozzátenni valónk nincs több. A színészek tegnap is jól játszottak, sőt jobban mint az előző előadásokon. Hozzátrődtek a darabhoz s élvezhetőbbé, gördülékenyebbé tették azt. — Kállay Lujza, Ferenczy, Sziklay Szathmáry az este is kivették részüket az elismerésből, a tapsból, ugyintén a Halmái nővérek, kiknek a szép »keleti tánc«-ot most is meg kellett ismételni. Közönség szép számmal.

* **Perényi Margit bemutatkozása.** Perényi Margit, a kolozsvári nemzeti színházról hozánk állandó vendégként szerződötött szubrett énekesnő hétfőn lép fel először a debreczeni színházban. A darabok, melyekben bemutatkozik a következők: Baba, Nebánt virág és Varázs gyűrű. A darabok színre kerülésének sorrendje azonban még megállapítva nincs.

Heti műsor. Ma csütörtökön ujdonságul először A házi béke, vigjáték. Pénteken, okt. 13-án bérlet 11. sz., »B« másodsor: A házi béke. Szombaton, okt. 14-én bérlet 12. szám, »C«: III. Richard király. Tragédia 5 felvonásban. Irta: Shakeszeare Vilmos. Fordította: Szigligeti Ede. Vasárnap, okt. 15-én két előadás: délután 3 órakor félhelyárakkal: Hamupipőke. Tündérrege zenével, 6 képben. Irta: Vécsey Leó; — es e 7¹/₂ órakor bérlet-szünetben: Az asszony verve jó. Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban. Irta: Lukácsy Sándor.

A szerelem fészke.

Bohózatba való história.

Egy hivatal-szolgáról szól az ének, a ki kétségkívül egyike a tizenkilencedik század legélelmesebb embereinek. Leleményes ember is és fölülte gyakorlati észjárásu.

Ez a derék ember, a kiről most szólnunk, egy hivatalnál volt alkalmazva szolgáló minőségben. Huzott vagy 300 frt fizetést, a mit tulságos soknak a legnagyobb erőlködéssel sem lehet nevezni. Hát így gondolkozott:

— A fizetés, a mit kapok, ahhoz, hogy megéljek, kevés, az éhenhaláshoz meg sok. Valami mellékjövedelem után kell látnom! Borraváló is csak elseje táján szokott csepegni a tekintetes uraktól, hát valamit kellene kezdeni!

A szolga hát erősen törte a fejét s olyan ravaszsgót talált ki, hogy azontul fölülte bővében volt a pénznek, olyannyira, hogy még kölcsönt is adhatott a kollegáinak.

Ezek faggatták:

— Honnan van annyi pénzed?

De a ravasz férfi rejtélyes mosolylyal csak annyit mondott:

— Titok. Nem árulhatom el!

A ravasz pénzszerzési mód pedig ez volt, A hivatalnál reggeli 8 órától délutáni 2 óráig tartanak a hivatalos órák. Két órák a tekintetes urak elmennek s csak a szolgák maradnak még ott, hogy a helyiségeket kitakarítsák. Négy órára ennek is vége szokott lenni, aztán bezárulnak az ajtók s azontul aztán a szobák másnap reggelig üresen és némán állanak.

Hát eszébe jutott a szolgának:

— Istenem, micsoda kár, hogy ezek a szép és kényelmes szobák a nap legnagyobb részén át használatlanok. Ebben a sok szobában mennyi ember lakhatnaék.

Füzte a gondolatait tovább:

— Nagyon jól meglehetne csinálni a dolgot Schöberl szisztémája szerint. Ad dor-man: nappal szék, éjjel ágy, lehetne itt: nappal hivatal, éjjel lakás. Miért ne?

Azután pedig eszébe jutott:

— Van itt több szálloda, egyik-másik barátságos tanya, a melyeket a vendégek nagyon sűrűn szoktak látogatni. Csudálatosképen a legtöbbje ezeknek a vendégeknek csak egy-két óra hosszat marad ott... Hogy miért? No, no... Hát izé... Tudja a manó, hogy miért...

És egyszerre átvillant a szolga agyán.

— Nagyszerű idea! Csinálók én itt szál-lást! A helyiségeket ki fogom adni egy-két pásztor-órára szerelmes pároknak, kik sutytyomban szoktak találkozni, elrejtőzven a világ elől mélységes nagy szerelmükkel... Ezzel én föltétlenül jól járok s nem árt a dolog a hivatalnak sem.

S a hogy kifőzte úgy meg is valósította a leleményes férfiú a tervet.

A házmester élénk csodálkozással látta, hogy a hivatal helyiségek délutánonként, főleg pedig esténként igen frekventáltak. Fia-tal párok jártak-keltek ott és reggel néha erős parfümszag volt az egyik-másik szobá-ban... Mintha csak valami asszonyféle járt volna ottan...

A házmester nem tudta mire vélni a dolgot, de mert a szolga is ott volt mindig, nem törődött a dologgal, hanem azt gondolta magában:

— Mi közöm hozzá?

Talán nagyon is sok a munka most a hivatalnál, hogy még késő este is dolgoztak ottan...

Az üzlet pedig a szolgának igen jól jövedelmezett.

Szerelmes párok számára a hivatal ki-tűnő rejtkehely volt, az utcán járókelőknek nem tűnt föl, ha valaki bement oda, ha ki-ment onnan.

Azok a hivatali szobák ah be sokat, de milyen sokat beszélhetnének most szerelmes szívü asszonyokról, vágyó, szenvedélyes csókokról, édes ölelésekről, szerelmi mámorról, lázról...

De hát addig jár a korszó az kutra, amig eltörök s a szolga addig üzte a manipuláció-ját, míg a dolog ki nem sült.

Pár nap előtt, egy este, a egyik hi-vatalnok arra haladt és meglepetve látta, hogy fönn az egyik szoba ki van világítva.

Eppen az ő szobája.

— Teringette, — gondolta magában — hát ez micsoda?

Még utóbb valami betörő jár ott, a ki el akarja kezelni az aktákat, mert takarítani, ilyen késő este már nem szoktak fönn.

Fogta magát felsietett, hogy megnézze, mi történik a szobájában s azután következett egy óriási tableau.

Az előszobában megsemmisülten állt a szolga a tisztviselő láttára, a hivata-los szobákban pedig a gerlepár turbékolt...

Három nap előtt ünnepélyesen elcsap-ták az élelmes szolgát a hivatalból, melynek a helyiségeiből szerelem berket rögtönzött.

Irodalom.

* Verne legérdekesebb regénye jelent meg a Franklin Társulatnál megjelenő füzetes kiadásban. A Grant kapitány gyermekei ez a nagy francia regényíró minden munkája közül a legizgalmasabb mészéje. — A matrózektól kitesztított Grant egy lakatlan szigetre kerül, borzasztó szenvedéseket kell kiállania, míg végre gyermekei, a kik fölkeresésére indultak, megmen-tik. De ezt a kalandos, végtelenül érdekes történetet mennyi tarulság járja át! Csak Verne tolla tudja megismertetni idegen világok ka-riakterét, a tenger életének ezernyi rejtelmét, népek és emberek lelki világát. — Mert hisz Verne mindig és mindenkor érdekes is, tanul-ésgos is. A Grant kapitány gyermekei a füze-tes vállalat 128—141. számaként jelent meg és az eredeti francia kiadás pompás illusz-tráció díszítik. Fordítása kitűnő. — E kiadás egy egy füzetje tudvalevőleg 20 krajczár és a kiadó társulat minden munkához külön díszes bekötő táblákat is készített, hogy a magyar Verne méltó külsőben foglalhasson helyet a magyar család könyvtárában. Egy-egy vászon tábla ára 40 kr. — Megrendelhető előfizetés-sel a Franklin Társulatnál (IV. Egyetem utca 4. sz.) vagy minden hazai könyvkeres kedésben is.

Külömfélék.

+ Shakspeare atyafia. Nevezetes egy öreg asszony halt meg a napokban Angliában. Mistress Baker néven ismerte minden turista és hitelesen igazolni tudta, hogy egyik ősan-nya Hathaway Anna volt, a nagy Shaks-perenek harpiaszerű felesége. Hét évvel ez-előtt a Shakspeare-Társaság őt bizta meg Hathaway Anna apai házának őrizésével. — Őrizni való pedig volt benne: Shaksperenek nagy ágya és széke. Az ágy maiglan is ott áll a régi helyén, a széket azonban fűrge-

kezü, lába és pénzü amerikaiak megszöktet-ték magukkal Amerikába

*
+ Kinai koldusok. Kurant Mór, ki hosszú ideig Kinában tartózkodott, a kínai életet jól ismeri és jelenleg a „Collège de France“ ki-nai nyelvi tanszékét 16lti be, a következőket írja az „Annales des sciences politiques“ban:

Kinában igen gyakoriak az egyesületek. Vannak ott titkos és nyilvános, humanitarius és nemzetgazdasági vallási és profán, falusi és városi, helyiérdekű és közegegyesületek. Legérdekesebb a koldusok egyesülete, mely tervszerűen alakított szindikátust képez. Hogy a koldusokat távol tartsák maguktól a kínaiak érintkezésbe kell lépniök egyesületük főnöké-vel és annak rendes ielközökben pénzsegélyt kell nyújtaniok. A főnök havonként kétszer 200—300 sapezzket és egy font kenyeret oszt ki a koldusok között és a zugolókat megbo-toztatja. A koldusfőnöki méltóság, mely már 1000 év előtt létezett Pekingben, a XVII. század kezdete óta némely családnál apáról fiura száll. E családok egyike: „Tschao“. ez év folyamán tekintélyes vagyont szerzett ma-gának, igen fényűző életet él és számos szolga-vezi körül. A kisebb városokban hasonlóan vannak koldusegyesületek, és egy shanghai ujság azt írja, hogy egy ilyen főnök a város kapuja előtt szép villát építtetett.

CSARNOK.

Jan Janzoon kalandja.

Laurent de Rillé után: Szántó Vilma.

(Folyt. és vége.)

E naptól fogva Jan állandóan a piros te-remben tartózkodott s bámulta két képét, Doria cseppet sem állt hátrább Paolánál s oly jól illet egyiknek szomorú arca a másik buskomor arcához.

Mennyi ostoba ember van Harlemben és az egész világon, kik megházasodnak, csu-nya gyermekeik vannak, azokat taníttatni, ne-veltetni keli s az a vége, hogy egymást el-hagyják, de ez a kettő, ez az imádott kettő sohasem hagyja el őtet.

Egy idő múlva meglátogatta Prospero s a képekre terelve a beszélgetést, azt kérde, hogy nem találja-e mióta a Remény-telen a Paola társaságában van, nem olyan szomorú?

— Dehogy, az csak a piros függöny ha-tása — mondá a bankár.

— Én nem szoktam csalódní — felelt a doktor — mióta Antonia Paola közelében van, azóta Paola is mosolyog, az a komoly felhő elvonult homlokáról.

— Az a megvilágításnak a hatása — igyekezett őt megnyugtanni a hollandi.

Egy reggel még különösebb dolgot fe-kezett föl, hogy Antonio lába irányt változta-tott, mert tegnap térde előtte állt s ma már oldalt.

— Hogy állt volna kedves doktorkám, csakhogy ön tegnap szembe nézte s ma meg oldalról.

— De elég is erről, mert meghallja va-laki, menjünk az ön szobájába bankár ur — avval vette festékes dobozát, ecsetjét s in-dultak a hollandi szobájába, az ajtót vigyázva betették.

— Látta már kedves bankár ur, hogy lehet semmiből élő alakokat előteremteni.

— Nem én sohasem.

— Nézzen ide — festékes dobozából nagy darab viaszt vett elő s egy percz alatt Janzoon keze le volt mintázva.

— Ez semmi, hanem ma vacsorára jő-

jön el hozzám, ennél különb dolgokat, fogok önnek mutatni.

— Felséges! A Lion Neerlandaisban vacsorázni, Harlem első vendéglőjében!

Rendkívül izgatott lett a légyottra gondolva.

Az estélyen pontosan megjelent, a melyen a Lion Neerlandais francia szakácsa bemutatta tudományát. Agrippa Prospera remekebbnél remekebb borokat szolgáltatott fel. Volt ott spanyol, francia, olasz, magyar, perzsa, afrikai, Saint-Nicolas-i és ritka pezsgők.

— Itt van finom maraschia Zarából, az osztrák császár ajándéka, egy üveg francia pezsgő még abból, mit navarai Henrik lakodalmán ittak. A kis hollandi nem lévén az iváshoz hozzászokva a finom borokat, mint a tejet, a cognacot meg, mint a sört úgy töltötte magába.

— Nézzen ide kedves barátom, ez az üveg bor Tiberius császár idejéből való, tehát több mint ezernyolczszáz éves. Magam találtam Herkulánium egy pinczejében — s a dugót késével kihuzva valami aranysárga folyadékot töltött két pohárba. Janzoon kiitta, de mintha tüzet nyelt volna annyira égette torkát, borzasztó kinokat állott ki, nem tudott magáról semmit s lábait, mintha ólomból lettek volna, nem bírt egy lépést sem tenni.

A doktor végre elindult vele s vezette de annak a háznak, melynek három ablaka volt, ő hatott látot és különös, hogy a fák, házak mint elfutottak mellette. Nehezen sikerült házába bemenni, mert minden tisztességes zár nyugodtan várja, míg gazdája a kulcsot beledugja, ez meg olyan nyugtalan, izeg-mozog ugrál, hogy a doktornak kellett végre is kinyitni. Janzoon érezte, hogy mint egy kis gyermeket az ölében vitte föl Prospero, volt is elég ereje hozzá, aztán nyugágyra lefektette, a lámpát eloltotta s pár percz múlva Jan mély álomba merült.

Nagy lármá zavarta fel álmából. A doktor csakhamar ott termelt, vállait erősen megrázta s hallgatást intett. A piros terem a hold által volt megvilágítva. Jan nézte képeit, de oly dolgokat látott, mik ereiben a vért megfagyaszták.

Antonio Dorio kiemelkedett a képből, lelépett az ébenfa talpáról s könnyedén leugrott a parkettre, aztán kitárt karokkal Paola képe előtt térdre esett, Paula pedig megmozdult, piczi lábával a keretből Doria térdére lépett s egymás kezét megfogva a kanapére leültek.

Ennél a borzasztó jelenetnél Jan önkivületi állapotba esett.

Mikor fölébredt az ágyban találta magát s Godelivétől megtudá, hogy három napig deliriumban feküdt, az orvos naponta háromszor meglátogatta.

Betegsége alatt a Lion Néerlandais egy szolgálója hozott számára egy papirtekercset melyen körbe vonalak voltak huzva s egy levelet a következő tartalommal: »Nagyon sajnálom, hogy bucsut nem vehettem, de az amsterdami hajó nem várakozott tovább.

Egy tanácsot: Önnek élő képei vannak, vigyázzon. Vegyen spanyol krétát és e papíron jelzett minta szerint huzzon kört képei körül.

Isten áldja. *Agrippa Prospero.*

Jan egy pillanatot sem vesztett el, mi alatt Godelive krétáért futott ő kiugrott ágyából rohant a piros terembe, hanem kénytelen volt visszafutni, mert a ráma üresen állott s az alakok eltűntek belőle.

Eszeveszetten rohant a rendőrségre, de ott látták, hogy örültek van dolguk, futni hagyták.

Haza térve a tekergő Wollstrumpf Izsák koldust találta.

— Te tudsz valamit — kiáltott Jan s két forintot nyomott a koldus tenyerébe.

— Hát az éjjel a kapu nyitva volt s

két alak lépett ki a kapun, egy férfi és egy nő.

A nő valami komédiás módon volt felöltözve, a férfi feketében.

Amsterdam kapuja felé mentek, hol egy fehér és egy fekete paripa várt reájok. A férfi fölsegítette a nőt a fehér lóra, ő a feketére ült s villámgyorsan elváltak.

Bejutott a hollandus a piros terembe, úgy nézte az üres rámákat s elkezdett keservesen sírni, aztán Amsterdam kapuja felé ment, honnét többé vissza sem jött.

Évek és évek múlva mikor Amsterdam felől jöttek az utasok Harlemba, látták az árok partján egy ősz embert, ki mindenkit megvizsgált.

Ez az ember Jan Janzoon volt, ki még ma is várja Paola Pisani és Antonio Doria megérkezését.

Közgazdaság.

A pinczeszövetkezetekről.

Hogyha tehát virágzásra akarjuk emelni borászatunkat, akkor oda kell fejlesztenünk a szüretelést és a borkezelést, hogy az a legnagyobb szakavatottsággal és tökéletességgel végeztessék.

Nagy baja még a mi bortermelőinknek az, hogy a bor eladása körül nagyon járatlanok és habár a filoxera pusztításai és a szőlőlőinket éri más elemi csapások következtében évi borterm. sünk mennyisége tetemesen csökkent, sokszor hullunk panaszt a miatt, hogy a termelők nem tudják eladni boraikat, vagy pedig kénytelenek azt olyan áron adni, ahogy azokra éppen vevő akad; viszont a fogyasztók meg aliz bírnák a jó bort megfizetni.

Mindezeknek a bajoknak megszüntetése vagy lehető orvoslása végett ajánljuk mi különösen a kis és a közép szőlőbirtokosoknak azt, hogy alakítsanak maguk között vidékenként pinczeszövetkezeteket.

Nagyon jó volna, ha ennek az egyesülésnek a nagy fonsosságát jól észébe vehetném minden olvasómnak; Pál apostol ékes szavaival szeretnék szólni, hogy mindenkit meggyőzzek arról, milyen nagy erő van az egyesülésben és milyen nagy gyengeség a magános elhagyatottságban!

Egy egészen ide vágó rövid kis történet jut eszembe, ez talán felvilágosítja azt a nagy gondolatot, a melyet s én egyszerű szavaim nem eléggé fejtenek ki

Egy öreg, sokat tapasztalt gazda halálos ágya mellé hívatta hat felnőtt fiát s aztán hat pálczikát kötött össze jó erősen egy csomóba s egymás után felszólította fiait, hogy törjék kettő az összekötött csomót. Az erőtlő duzzadó edzet legények hiába feszítették meg erejüket, nem tudták kettő törni a köteget. Ekkor az öreg szétbontotta a csomót és elhaló erejével egyenként könnyedén eltördelte a pálczikákat; aztán az az intést hagyta örökül fiaira: »Lássátok, milyen gyengék lesztek, ha szétbontjátok egymástól és milyen erősek, ha összetartva, egyet akartok!»

Ugy vélem, hogy az egyes pálczikához hasonlítanak a mi kis szőlősgazdánk és az erős csomóhoz hasonlítanak a szövetkezet bortermelői. A mi lehetetlen az egyesek gyengeségének, könnyű dolog lesz az egyesült erőnek.

E kis füzetnek épen az a feladata, hogy megismertesse az érdeklődő szőlősgazdákkal ezeket a szövetkezeteket, tanácsokat adjon a megalakításra és vezetésre vonatkozólag végre pedig kimutassa, hogy mi képpen segítenek a pinczeszövetkezetek a bortermelőket bajain

(Folyt. köv.)

Utánzásra méltó példa. Megyénk általánosan tisztelt és szeretett főispánja D e g e n f e l d József gróf, a ki magánéletében a legjobbj, legtakarékosabb gazdáink egyike, nemrég gyarapította birtokainak számát, megvevén örök áron a geszterédi uradalmat. Atvevén

természetesen a bekebelezett terhekkel együtt, melyek meglehetősen súlyos feltételűek. Első gondja volt ezen nagy kamatu tartozásokat sokkal olcsóbb és minden tekintetben előnyösebb törlesztéses kölcsönökre konvertálni, azon igen helyes nézetből indulván ki, hogy míg a súlyos feltételi, nagy kamatu pénz csakugyan igazi t e h e r a birtokosra, mely utóvégre is anyagi romlását idézheti elő, addig az olcsó törlesztéses kölcsön inkább a jövedelmező b e r u h á z á s jellegével bír, mert az ily kölcsönt az észszerűen, intenzív gazdálkodási módszerrel kezelt föld jövedelméből — ha csak valamely rendkívüli termelési csapás nem éri — nemcsak játszva kifizetheti, úgy, hogy a gazda meg sem érzi, de még fölősege is maradhat.

Ismerve a pénzpiacok mai helyzetét, tudta, hogy e czélból hiába fordul pénzügyi intézeteink legelőkelőbbjeihez, mert ezek a pénzszűke folytán, a mostani áramlat közben, az amugy is eléggé magas kamattal á b a t m é g m a g a s a b b r a e m e l t é k.

Hanem fordult a tíz év óta fennálló, a maga nemében egyetlen és legnagyobb üzletkörtel dicsekvő »Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet«-hez (Budapest, VI., Váci-körút 39.), a mely intézet a konvertálást a lehető legrövidebb idő alatt sikerrel megajtette, oly válságos időben, a midőn pénzügyi intézeteink törlesztéses kölcsönökét egyáltalán nem szavaznak meg. Keresztülvitte a nélkül, hogy az időközben telemelt kamatot utána kellett volna pótolnia.

Tette ezt intő példának nagy és kisbirtokos gazdátársainak, mert fenkölt gondolkodásánál fogva igen jól tudja, hogy egy főispánnak, nemcsak a közéletben, de minden tetteiben, gazdálkodásaiban, magánviszonyaiban is, bölcs példaadással kell előljárnia s így ezen cselekedetével utbaigazította földbirtokosársait és hasonló cselekvésre buzdítván, azt az érzelmet keltette bennök, hogy nem kell elcsüggedniök, mert a rossz pénzügyi viszonyok dacára van még segítség, ha ők is ahhoz az intézethez fordulnak, a hova ő fordult.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi czég — jelentése.

Debreczen, október 12.

Kész áru változatlan

Okt. buza	822—23
Okt. rozs	8.70 71.
Tav buza	6.58—59.
Októberi zab	5.02 04
uj tengeri 1899	5.17—18

I. Készárújelzet.

Kész búzában az irányzat gyenge volt elkelt 20,000 mm. buza helylyel-közzel öt krajczárral olcsóbb áron.

Rozs lanyha volt. Helyben és helybeli paritásán 7 frton. Kecskeméten 6. 70 frton köttetetett.

Fehérmegyvidéki: 350 mm. 76.2 kr 9 forint 57 és fél krajczáron, kalocsai, három hónapra.

Repeze 300 mm. 11 forint 25 krajczáron zab Delta, 70 mm. 12 forint 15 krajczáron, készpénz fizetés mellett.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 80 k. forint 9 70 krajczáron, 100 mm. 77.5 k. 9 forint 60 krajczáron, 100 mm. 77 k. 9 frt. 50 krajczáron 250 mm. 76 k. 9 forint 45 krajczáron, mind három hónapra.

Árpa. 100 mm. 6 forint 27 krajczáron 200 mm. 5 forint 65 krajczáron, uj készpénz fizetés mellett, 100. mm. 5 forint 90 krajczáron 3 hópra, 100 mm. 6 forint 20 krajczáron felsőmagyarországi.

Felső-magyarvidéki: 150 mm 78 k. 9 forint 50 krajczáron, mind három hónapra.

Tengeri ártartó: Az állomási kínálat még mindig gyenge. Helyben wagonba rakva 4.67 1/2 frtot, Kisujszaláson 4.62 1/2 forintot fizettek.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Folyó szám 13.

Bérlet 10. sz. „A“

Csütörtökön, 1899. évi október hó 12-én,

ujdonságul először

A házi béke.

Vigjáték 3 felvonásban. Irták: Alexandre Bisson és Adolphe Leclercq. Fordította: Kürthy Emil.

Holnap pénteken, október 13-án bérl. 11. sz. „B“ másodikszor:

A házi béke.

Zene-estélyek.

A Bika kávéházban szerda: Rác Károly szombat: Magyar Testvérek vasárnap: Veress Tóni.

A Bika étterem kedd: Veress Tóni csütörtök: Magyar Testvérek vasárnap: Rác Károly.

A „Központi kávéházban“ naponta felváltva Rác Károly és Magyar Testvérek zenekara játszanak.

A „Corsó“ kávéházban zeneeste hetenkint 3 szor. Hétfőn Magyar Testvérek, Szerdán Kis Béla és csütörtökön Rác Károly zenekara játszik.

Az „Angol Királyné“ kávéházában Kedden este Magyar Testvérek. Csütörtök és Péntek este Rác Károly. Vasárnap felváltva Rác és Magyar-Testvérek tartanak zene-estélyt.

A „Balaton“ kávéházban hetenkint kétszer Csütörtökön és Vasárnap csigány zenekara játszik.

A „Magyar- király“ kávéházban Kedden és Csütörtökön felváltva Rác Károly és Kis Béla zenekara tart zene-estélyt. Szombaton este a helybeli 39-ik gyalogezred zenekara játszik.

Bérkocsik díjsabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napzámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. n. 1-ig, vagy d. n. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Am utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végintesség a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházról jövet	80	60
bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nap palmenet vagy jövet kőzi táskával	50	30
éjjel	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A horcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszennygő, kertészeti egyeslet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külső barom- és lövészterre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
minden további órára.	40	30

Vasuti menetrend

Érvényes 1899. Majus hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		Vonat	Erkezik	
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat	1.28	délután
P.-Ladány	3.37 délután	Tv. sz. sz.	5.13	délután
P.-Ladány	8.15 este	Személyvonat	9.45	este
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat	1.50	délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonat	8.10	este
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat	5.45	reggel
Debreczen—M.-Sziget				
Királyháza	5.22 reggel	Személyvonat	1.10	délután
M.-Sziget	3.— reggel	Személyvonat	9.50	délelőtt
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat	10.50	éjjel
M.-Sziget	6.46 este	Gyorsvonat	11.18	éjjel
Szatmár	8.20 este	Tv. sz. sz.	12.46	éjjel
Debreczen—Szerencs				
Szerencs	8.25 reggel	Személyvonat	11.26	délelőtt
Szerencs	4.01 délután	"	7.03	délután
Szerencs	7.— este	"	10.30	éjjel
Debreczen—Füzes-Abony				
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat	10.24	délelőtt
Tisza-Füred	4.16 délután	"	7.56	este
Debreczen—Nagy Léta—Vértes				
N.-Léta—Vértes	8.35 reggel	Vegyesvonat	10.43	délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.21 délután	"	6.15	délután
Debreczen—Tisza-Lök				
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat	9.17	délelőtt
"	4.06 délután	"	7.29	este
H.-Nánásig	11.20 déli	"	1.18	délután

* Minden kedden.
**Csak Tisza-Füredig

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		Vonat	Indulnán	
P.-Ladány	7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.05	reggel
P.-Ladány	5.14 reggel	Személyvonat	4.06	reggel
Budapest	3.36 délután	Személyvonat	9.15	délelőtt
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat	1.55	délután
Budapest	2.38 éjjel	Személyvonat	7.05	este
M.-Sziget—Debreczen				
Szatmár	7.51 reggel	Személyvonat	4.—	reggel
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat	6.—	reggel
Királyháza	6.45 este	Személyvonat	1.22	délután
M.-Sziget	8.56 reggel	Gyorsvonat	4.50	reggel
M.-Sziget	10.12 éjjel	Személyvonat	3.50	délután
Szerencs—Debreczen				
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat	5.—	reggel
Szerencs	12.21 délután	Személyvonat	9.07	délelőtt
Szerencs	7.55 este	Személyvonat	5.10	délután
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen				
N.-Léta—Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel
N.-Léta—Vértes	3.13 délután	"	1.05	délután
Tisza-Lök—Debreczen				
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonat	5.06	reggel
Tisza-Lök	6.35 este	"	2.35	délután
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30	délután
Füzes-Abony—Debreczen				
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel
Füzes-Abony	5.43 délután	"	11.35	délelőtt

